

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

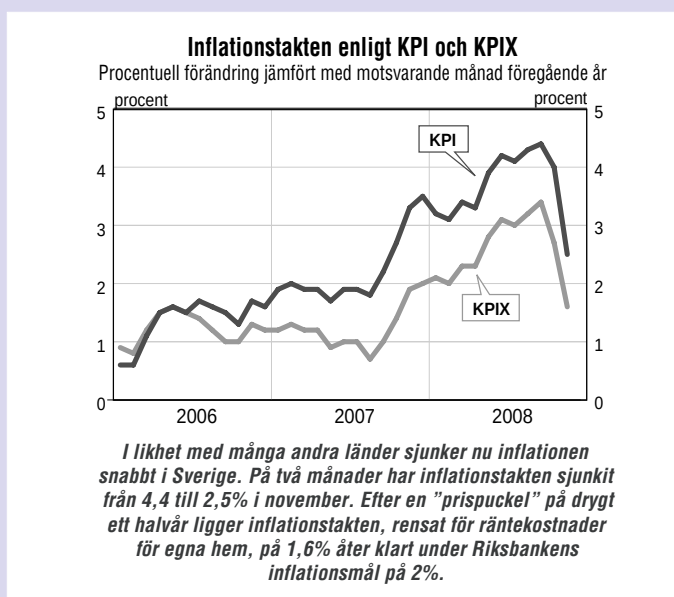
NUMMER 12

18 december 2008

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

Snabbt fall i inflationstakten

"I mitten"

Industrin i ett

branschperspektiv

sidan 8

Kommentarer & Analys

Konjunkturläget _____	2
Industri _____	4
Utrikeshandel _____	6
Varuhandel _____	7
"I mitten" _____	8
Byggmarknad _____	10
Priser _____	10
Arbetsmarknad _____	12
Finansmarknad _____	12
Internationell utblick _____	14
Svenska ekonomiska indikatorer _____	16

Konjunkturläget

BNP-tillväxten för världsekonomin stadigt nedreviderad

Den globala konjunkturbilden blir allt mörkare. Krisen på den internationella finansmarknaden tycks få ett större genomslag på den reala ekonomin för varje månad som går. Det gäller såväl för Sverige som i vår omvärld. Runt om i världen är avmattningen respektive nedgången i den ekonomiska aktiviteten till synes mer omfattande än vad som tidigare framkommit och förutsetts, och med prognoser som stadigt revideras ner. Den mest omfattande prognosen är IMF:s World Economic Outlook där den senaste versionen för november innebar en ny nedrevidering, nu av oktoberprognosen.

Även IMF har överraskats av styrkan i den nuvarande nedgången. I sin prognos för världsekonomin för ett år sedan var IMF, trots den då rådande turbulensen på den globala finansmarknaden, fortsatt optimistisk och räknade med en oförändrat hög BNP-tillväxt för 2008 på 5 % för hela världen. Efter en snabb och kraftig inbromsning av den ekonomiska aktiviteten i år beräknas den globala BNP ha öka med bara 2,5 % under fjärde kvartalet i år jämfört med fjärde kvartalet i följ. Tillväxten för helåret 2008 skrivs nu till 3,7 % samtidigt som BNP-ökningen för 2009 reviderats ned på nytt, till 2,2 %.

För industriländerna har tillväxten för

nästa år skrivits ned från oktober med ytterligare nästan en procentenhet, till -0,3 %. Det skulle i så fall innebära en negativ tillväxt för industrivärlden, räknat på helår, för första gången under efterkrigstiden. Jämförbart med detta är bara den mycket svaga utvecklingen för industriländerna 1975 och 1982, i anslutning till de två oljeprischockerna. Det som håller uppe det globala BNP-talet på en hygglig nivå nästa år är främst förväntningarna om en fortsatt stark utveckling för Kina och Indien. Men även för dessa två nya "tillväxtekonominer" beräknas BNP-uppgången mattas av betydligt till 8,5 respektive 6,3 % 2009, från ökning med 11,9 respektive 9,3 % 2007.

Internationella priser faller . . .

Spegelbilden av de försämrade förutsättningarna för den ekonomiska aktiviteten i världen är fortsatt fallande råvarupriser, avtagande inflationstakt och sjunkande räntenivåer. Vid sidan av denna, för konjunktursen stödjande utveckling, har under den senaste månaden diskussioner och lansering av nya ekonomiska stöd- och stimulanspaket fortsatt i flera länder. Detta är också i enlighet med propåer från IMF, som i sin novemberoutlook efterlyste utökade makroekonomiska stimulanser i förhållande till vad som fram tills dess hade annonserats.

Prisrasen på råvaror som primärt inleds i mitten av sommaren i år har fortsatt. Sedan i slutet av november har priset, mätt i dollar, på t.ex. koppar och aluminium sjunkit med ytterligare närmare 20 %. Vidare har råoljepriset i december varit nere i runt 40 dollar per fat. I syfte att få marknaden i balans och undvika en priskollaps beslutade OPEC häromdagen att dra ned på oljeproduktionen med ytterligare 2,2 miljoner fat per dag från den 1 januari 2009. Hittills har dock OPEC haft problem med att medlemmarna inte håller sina kvoter. Dagen efter det nya OPEC-beslutet föll råoljepriset med ytterligare 4–5 dollar till som lägst 36 dollar per fat, den lägsta nivån sedan sommaren 2004.

Den kraftiga nedgången i råvarupriserna har fått ett snabbt genomslag i konsumentpriserna och inflationstakten. Allra snabbast har effekterna visat sig i USA där konsumentpriserna sjunkit med sammanlagt 2,7 procentenheter under de två senaste månaderna, till en inflationstakt på 1,1 % i november. Det är en nedgång från 5,4 % på tre månader och tillhör den lägsta inflationstakten i USA under de senaste decennierna. Rensat från energi och livsmedel var inflationstakten 2 %. Även inom euroområdet har inflationstakten sjunkit snabbt, från 4 % i juli till 2,1 % i november.

. . . liksom räntorna

Det snabba fallet i inflationstakten har visat vägen för en snabb och kraftig neddragning av de långa marknadsräntorna, som främst styrs av marknadens inflationsförväntningar. Räntan på amerikanska tioåriga statsobligationer har gått ner från ca 4 % i mitten av oktober till i dag 2,2 %. Detta är den lägsta nivån i USA på decennier. I Tyskland har förändringen varit mindre, med en nedgång från 4,1 till 2,96 %, under samma period.

På den korta sidan har fallet i marknadsräntorna varit ännu snabbare den senaste tiden, initierat av stora sänkningar av centralbankernas styrränta i många länder. I USA har räntan på tre månaders statsskuldsväxlar bara i december rasat från 3,6 % till ca 1,77 %. Häromdagen sänkte den amerikanska centralbanken sin styrränta oväntat mycket på nytt. Från att tidigare ha legat på 1 % skall denna nu ligga inom ett spann på 0–0,25 %. För euroområdet, där ECB:s styrräntesänkningar kom igång mycket senare än i USA, har motsvarande tre månadersränta under december gått ner från 3,9 till 2,9 %. I början på månaden sänkte även ECB sin styrränta för tredje gången, från 3,25 till 2,5 %.

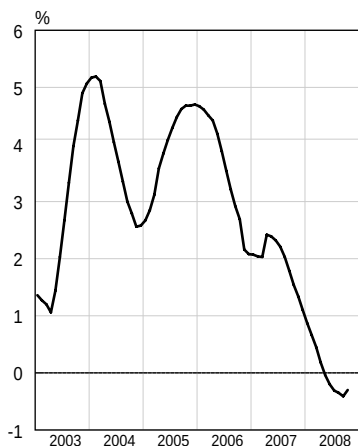
Recessionen i världen inne på andra året

Recessionen i världen har just gått in på sitt andra år och något ljus i tunneln har ännu inte syns till. Nyligen deklarerade The National Bureau of Economic Research, NBER, – ett institut i USA med uppgift att bl.a. officiellt fastställa start- och sluttidpunkter för recessioner i landet – att recessionen i USA denna gång inleddes i december 2007, dvs. betydligt tidigare än den tidigare gängse uppfattningen bland ekonomer. Avmattningen i den amerikanska ekonomin startade emellertid betydligt tidigare, redan under våren 2006 med en nedgång på bostadsmarknaden. Därmed är det mer än två och ett halvt år sedan avmattningen i den amerikanska ekonomin inleddes.

Några spår av en vändpunkt inom det område där nedgången påbörjades går dessvärre ännu inte att finna. Tvärtom är de senaste indikatorerna på bostadsmarknaden ännu dystrare än förutsett. I november i år minskade antalet påbörjade bostäder markant med 18,9 %, vilket följde på en nedgång med 6,4 % i oktober, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Nedgången ser dessutom ut att fortsätta ytterligare en tid då den ledande indikatorn på bostadsmarknaden, bygglov för bostäder, sjönk nästan lika kraftigt mellan oktober och november som nybyggnationen, med 15,6 % till en nivå som nära nog innebär en

Aktivitetsindex 2003–2008

En sammanvägning av månadsvisa indikatorer. Förändring från föregående månad, uppräknat till årstakt. Trend

halvering av byggloven från november 2007.

Även efterfrågan på bostäder är fortsatt mycket svag. Sålunda minskade försäljningen av nya enfamiljshus i oktober kraftigt ytterligare, till en nivå ca 40 % under den för november 2007. Samtidigt sjönk priserna på nya hus med 13 %.

Amerikanska hushåll håller igen

Även inom de flesta andra områden inom den amerikanska ekonomin ger utvecklingen ett fortsatt svagt intryck. Det är inte bara satsningen på bostäder hushållen prioriterar lågt. I princip hela detaljhandeln upplever nu en kraftigt minskad efterfrågan och stora tapp i försäljningen. I november minskade sålunda omsättningen inom den totala detaljhandeln, med 1,8 % säsongrensat och jämfört med månaden innan. Nedgången var ungefär densamma även rensat för bilhandeln. Sedan i juni har försäljningen inom handeln därmed minskat för varje månad och med sammanlagt 7,4 %. Nedgången i volym är ytterligare något större. Tesen om att amerikanen aldrig upphör med att öka sin konsumtion är härmed,

åtminstone i ett kortare perspektiv, upphävd.

Denna utveckling gör att även industrin får allt större problem med att hålla hjulen snurrande. Den nedgång i industriproduktionen som inleddes i början på året har accelererat under hösten. Under den senaste tremånadersperioden september–november har produktionen inom tillverkningsindustrin närmast rasat, med 4,7 % säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det innebär en minskning med hela 18 % i årstakt. Nedgången är dessutom bred och berör flertalet viktiga branscher.

Ljussningen för USA dröjer

Arbetsmarknaden som släpar efter utvecklingen av produktionen i ekonomin visar nu en betydande försämring med minskad sysselsättning inom de flesta sektorer. Efter en bara svag minskning från början på innevarande år har nedgången accelererat under hösten. Under den senaste tremånadersperioden september–november minskade den totala sysselsättningen i ekonomin med 2,6 %, säsongrensat, jämfört med närmast föregående tremånadersperiod och omräknat till årstakt. Arbetslösheten ökar månad för månad och har nu nått 6,7 % i november efter att som lägst varit 4,4 % våren 2007.

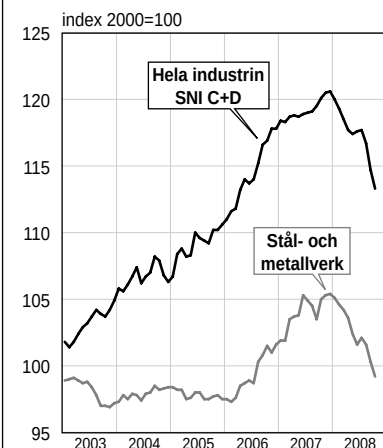
De s.k. ledande indikatorerna som skall förutspå den ekonomiska utvecklingen på ca ett halvårs sikt ger ingen vägledning om en snar vändning i ekonomin. Tvärtom fortsatte nedgången i november med ett nytt stort fall, med 0,4 %, från månaden innan, vilket innebär en nedgång med 2,8 % sedan i maj.

Fortsatt nedåt inom EU

Även inom EU fortsätter nedgången i ekonomin, vilket framgår av bl.a. nya korttidsindikatorer för industrin och detaljhandeln. En stor osäkerhet hos hushållen i det svaga konjunkturläget yttar sig i en minskning för detaljhandeln från september till

Industriproduktionsindex 2003–2008

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärden

oktober, med 0,8 % för euroområdet och med 0,3 % för hela EU. I september var detaljhandeln oförändrad. För industrin fortsätter den nedgång som inleddes i början på året med tilltagande styrka. Efter en ny kraftig nedgång i oktober minskade industriproduktionen under den senaste tremånadersperioden med ca 5 % både för euroområdet och EU, säsongrensat, jämfört med närmast föregående tremånadersperiod och omräknat till årstakt.

Nya säkrare och mer detaljerade nationalräkenskaper för EU visar att tillväxten var något sämre än vad som först framgick. För såväl EU som helhet som euroområdet sjönk BNP med 0,2 % mellan andra och tredje kvartalet i år, en nedrevidering med 0,2 procentenheter för hela EU från den första preliminära beräkningen. Det var bland annat stora minskningar av de fasta bruttoinvesteringarna, med 0,6 % för euroområdet och med 0,8 % för EU, som drog ned tillväxten, men även hushållens konsumtionsutgifter verkade dämpande, med en oförändrad utveckling för euroområdet och en marginell ökning på 0,1 % för hela EU.

Halvering av bolåneräntan i Sverige

I Sverige har utvecklingen följt trenderna i den övriga världen under den senaste tiden, med lägre aktivitet i ekonomin samt sjunkande priser och räntor. Efter Riksbankens

Industriproduktion

	Förändring i %			
	okt 08/ sep 08	aug–okt 08/ maj–jul 08	okt 08/ okt 07	jan–okt 08/ jan–okt 07
Hela industrin	-2	-2	-7	-1
Livsmedel m.m.	0	0	-1	1
Trävaruindustri, ej möbler	-3	-3	-13	-5
Massa och papper	-2	0	-4	0
Förslag och grafisk industri	-1	-2	-8	-7
Kemisk industri	0	1	6	-5
Stål- och metallverk	-1	-1	-8	-2
Metallvaruindustri	-2	-2	-11	-1
Maskinindustri	-2	-1	-6	1
Teleproduktindustri	0	-7	2	3
Industri för motorfordon	-4	-9	-28	-1

Aktivitetsindex

		Index 2000=100	Förändr i % från föreg mån
Säsongrensad	sep	122,1	0,0
	okt	122,2	0,1
Trend	sep	122,3	0,0
	okt	122,3	0,0

rekordstora sänkning av sin styrränta med 1,75 procentenheter till 2 % den 10 december har bolåneräntorna nu kommit ner ordentligt. Räntan på bolån med tremånaders bindningstid ligger nu på marknaden som lägst på ca 3,4 %, vilket är en halvering av nivån från i mitten på oktober. Detta innebär att räntekostnaderna för egna hem ser ut att få ytterligare en stor neddragande effekt på inflationstakten i december. Redan i november sjönk inflationstakten kraftigt, till 2,5 % från 4 % månaden innan.

Arbetslösheten stiger snabbt

Den ekonomiska aktiviteten i Sverige var fortsatt svag i oktober. Enligt Aktivitetsindex sjönk aktiviteten denna månad med 0,3 %, utjämnat med trendcykeln, jämfört med månaden innan och omräknat till årstakt. Det är ungefär samma minskningstakt som BNP visade under andra och tredje kvartalet i år. Det var industriproduktionen som bidrog mest till nedgången i aktiviteten denna månad. För industrin tycks aktiviteten fortsätta att sjunka även under resten av året med hänsyn till en markant minskning av den samlade orderingen i industrin under den senaste tremånadersperioden augusti–oktober med 10,7 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

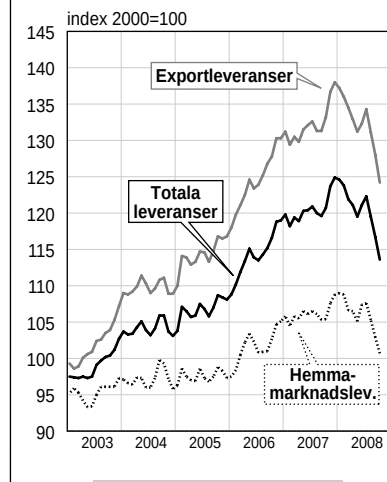
Ett allt tydligare drag i den ekonomiska bilden är nu försvagningen av arbetsmarknaden. Under en längre tid har en avmattning på arbetsmarknaden yttrat sig i främst en minskning av antalet lediga platser och en uppgång i antalet varsel. Men nu visar också arbetslösheten en tydlig och allt snabbare ökning. Enligt beräkningar från EU:s statistikmyndighet Eurostat har arbetslösheten ökat stadigt månad för månad från 5,8 % i juni till 7 % i november, säsongrensat.

Industri

Efter det svaga tredje kvartalet har genomgående den negativa utvecklingen inom industrin fortsatt. Under oktober minskade produktionen med knappt 2 % jämfört med månaden innan. Några enskilda branscher uppvisade en positiv utveckling, men effekten på den totala utvecklingen har varit marginell. Inte oväntat är utvecklingen som mest negativ inom transportmedelsindustrin som uppvisar kraftiga minskningar för såväl oktober som den senaste tremånadersperioden. Även maskinindustrin uppvisade en minskande produktionsnivå och därmed har det vänt nedåt även för industrikonjunktens tidigare draglok. Hitills under året, januari till och med oktober, har industriproduktionen minskat med drygt 7 % jämfört med samma period i fjol.

Industrins leveranser 2003–2008

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Även orderingen har fortsatt att minska klart under oktober – med undantag för teleproduktindustrin pekar utvecklingen nedåt för alla större branscher. Anmärkningsvärt är det kraftiga fallet inom maskinindustrin som främst kom från exportmarknaden, men även på hemmaplan sjönk orderingen kraftigt. Ökningen inom teleproduktindustrin höll dock uppe den totala utvecklingen så att minskningen totalt blev relativt begränsad, men historiskt sett är branschens utveckling mycket ojämn och enskilda månadsuppgifter är svårtolkade.

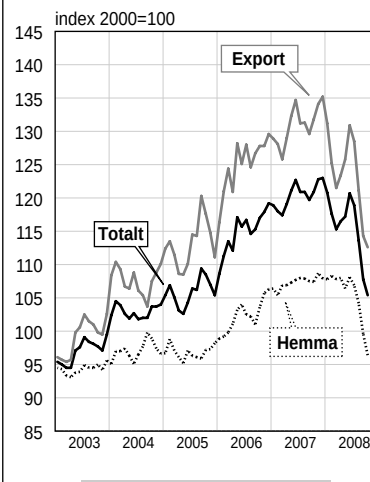
Teknikföretagens konjunkturbarometer för fjärde kvartalet tyder på att industriorderingen har fortsatt att utvecklas mycket negativt under hösten på såväl hemma- som exportmarknaden. Tendenserna är även desamma som i den kvantitativa statistiken med de tydligaste nedgångarna inom transportmedels- och maskinindustrin.

Leverans och order

	Förändring i %		
	okt 08/ sep 08	aug–okt 08/ maj–jul 08	okt 08/ okt 07
Orderingång			
Hemma-marknad	-5	-8	-16
Export-marknad	2	-13	-14
Totalt	-1	-11	-15
Leveranser			
Hemma-marknad	-1	-4	-5
Export-marknad	-1	-3	-8
Totalt	-1	-4	-7

Industrins orderingång 2003–2008

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

(Philip Andö)

Fortsatt kraftig nedgång i oktober

Industriproduktionen minskade åter kraftigt med 1,6 % i oktober i år, säsongrensat och jämfört med september. Nedgången i oktober följde på en ännu större produktionsminskning i september på 2,1 %, säsongrensat och jämfört med augusti. Det betyder att industriproduktionen nu visar en starkt neråtgående trend i ett lite längre tidsperspektiv. Under den senaste tremånadersperioden augusti–oktober sjönk industrins produktion sålunda med 2,5 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det motsvarar en nedgång med 10,4 % omräknat till årstakt, vilket är den svagaste utvecklingen för industrin på många år.

Dämpning inom verkstadsindustrin

Det är en bred nedgång inom industrin som ligger bakom minskningen av industriproduktionen de senaste månaderna. De klart största nedgångarna och bidragen till minskningen kommer från verkstadsindustrin. Allra mest minskade här produktionen för motorfordonsindustrin, med hela 14,3 %, och för teleproduktindustrin med 7,2 %. Men även delbranscherna metallvaru- och maskinindustri drog ned produktionsnivån kraftigt den senaste tremånadersperioden, 2,1 respektive 1,1 %. För instrumentindustrin är dock utvecklingen fortsatt hävdad med en uppgång på starka 2,4 % mellan de två senaste tremånadersperioderna.

För trävaruindustrin där nedgången på

gått en längre tid fortsatte produktionen att minska kraftigt den senaste tremånadersperioden, med 2,9 %. I november var produktionsnivån för denna bransch hela 12,9 % lägre jämfört med motsvarande månad 2007. För den andra skogsbaserade branschen massa- och pappersindustrin där nedgången hittills inte varit lika omfattande sjönk samtidigt produktionen med 0,5 %. Avsättningen för produktionen inom denna bransch sker till stor del inom förlag och grafisk industri där utvecklingen pekade starkt nedåt den senaste tiden. Mellan de två senaste tremånadersperioderna sjönk här produktionen med 1,7 %.

Ökad produktion av läkemedel

Däremot har ett positivt omslag skett för den bransch, kemisk industri, som för ett par år sedan inledde den neråtgående trenden för industrin. I november fortsatte produktionen att öka måttligt för den kemiska industrin så att uppgången under den senaste tremånadersperioden kunde registreras till 1,1 %. Förklaringen till detta trendbrott finns inom läkemedelsindustrin, för vilken något av en nytändning skett den senaste tiden och där produktionen mellan de två senaste tremånadersperioderna steg med 2,1 %.

Produktionen ned 1,2 % hittills i år

Hittills i år, t.o.m. oktober, är produktionsnivån i industrin 1,2 % lägre jämfört med motsvarande period 2007, kalenderkorrigerat. Till skillnad från i fjol då fortfarande verkstadsindustrin bidrog mest till uppgången verkar i år denna bransch i stället dämpande på industriproduktionen. Inom metallvaru-, maskin-, teleprodukt- och motorfordonsindustrin har produktionen hittills i år ökat bara svagt, med någon procent. De branscher som dragit ned sin produktionsnivå mest i år är kemisk industri, trävaruindustri samt förlag och grafisk industri med nedgångar på 4,6, 5,2 respektive 6,7 %. Till de branscher som hittills i år ökat sin produktion hör också gruvor och mineralvaruindustri, livsmedelsindustri, petroleumraffinaderier samt jord- och stenvaruindustri. Den sistnämnda branschen redovisar en kraftigt ökad produktion hittills i år, med 7,7 %.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

(Lars Öhman)

Orderingången minskade i oktober

Orderingången till den svenska industrin minskade med 1,3 % från september till oktober. Nedgången i oktober följde på en minskning med 5,2 % från augusti till sep-

tember. Under den senaste tremånadersperioden, augusti–oktober, sjönk orderingången med 10,7 % jämfört med perioden maj–juli.

Orderingången från hemmamarknaden sjönk med 5,3 % från september till oktober efter att ha minskat med 4,1 % från augusti till september. Under den senaste tremånadersperioden minskade orderingången från hemmamarknaden med 7,9 % jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Orderingången från exportmarknaden ökade med 1,6 % från september till oktober efter att ha minskat med 5,9 % från augusti till september. Under den senaste tremånadersperioden sjönk orderingången från exportmarknaden med 12,6 % jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Den totala orderingången sjönk med 14,8 % under oktober 2008 jämfört med oktober 2007. Motsvarande jämförelse för hemmamarknaden ger en minskning med 15,8 % och för exportmarknaden en minskning med 13,9 %. Antalet arbetsdagar var 23 både under oktober i år och under oktober förra året.

Orderingången under september i år minskade med 7,3 % jämfört med september 2007, vilket innebär en nedrevidering med 0,1 procentenheter jämfört med den första publiceringen av septemberuppgifterna.

Hittills under 2008 (januari–oktober) har orderingången till industrin totalt minskat med 3,9 % jämfört med motsvarande period 2007. Orderingången från hemmamarknaden har hittills i år minskat med 1,4 % medan orderingången från exportmarknaden har minskat med 5,5 %.

Orderingången till investeringsvaruindustrin steg med 1,9 % från september till oktober efter att ha minskat med 6,4 % från augusti till september. Under den senaste tremånadersperioden sjönk orderingången till investeringsvaruindustrin med hela 17,2 % jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

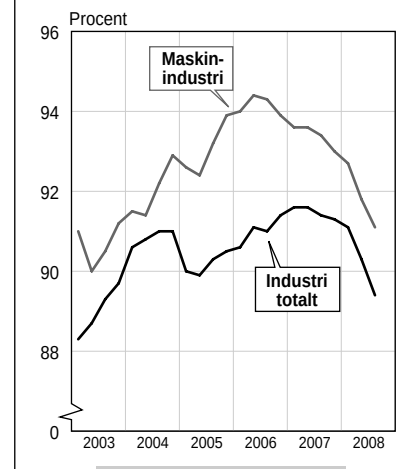
Orderingången till teleproduktindustrin ökade med 16,6 % från september till oktober, men minskade med 22,7 % under den senaste tremånadersperioden jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Orderingången till motorfordonsindustrin minskade med 7,5 % från september till oktober och med 20,8 % under den senaste tremånadersperioden jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Orderingången till industri för icke varaktiga konsumtionsvaror ökade svagt med 0,1 % från september till oktober, men minskade med 0,4 % under den senaste

Industrins kapacitetsutnyttjande 2003–2008

Säsongrensade värden

tremånadersperioden jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Industrins leveranser minskade

Industrins leveranser minskade med 0,9 % från september till oktober och med 3,7 % under den senaste tremånadersperioden jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Leveranserna under september i år minskade med 6,6 % jämfört med augusti, vilket innebär en nedrevidering med 0,4 procentenheter jämfört med den första publiceringen av septemberuppgifterna.

Leveranserna till hemmamarknaden sjönk med 0,9 % från september till oktober och med 4,2 % under den senaste tremånadersperioden jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Leveranserna till exportmarknaden minskade med 0,8 % från september till oktober och med 3,3 % under den senaste tremånadersperioden jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

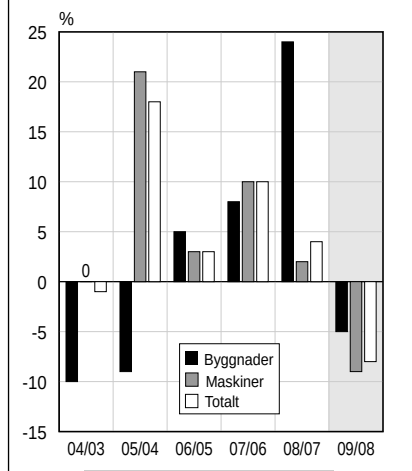
De totala leveranserna sjönk med 6,9 %

Sveriges största exportmarknader

	Värde mkr		Andel %	Förändr 08/07 %
	2008 jan-sep	2007 jan-sep		
Tyskland	95 569	88 474	10,5	8
Norge	86 011	77 161	9,4	11
Storbritannien	68 422	61 724	7,5	11
Danmark	68 074	62 179	7,5	9
USA	59 645	65 396	6,5	-9
Finland	58 511	53 610	6,4	9
Nederländerna	47 033	42 376	5,2	11
Frankrike	45 417	41 343	5,0	10
Belgien	39 704	38 015	4,3	4
Italien	28 969	26 736	3,2	8
Ryssland	23 196	16 112	2,5	44
Polen	23 153	20 452	2,5	13

Industrins investeringar i byggnader och maskiner

Förändring i procent från föregående år. Fasta priser

under oktober 2008 jämfört med oktober 2007. Motsvarande jämförelse för hemmamarknaden ger en minskning med 4,9 % och för exportmarknaden en minskning med 8,3 %.

Hittills under 2008 (januari–oktober) har industrins totala leveranser ökat med 0,7 % jämfört med motsvarande period 2007. Leveranserna till hemmamarknaden har hittills i år ökat med 0,8 % medan leveranserna till exportmarknaden har ökat med 0,7 %.

Industrins investeringar

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s investeringsenkät

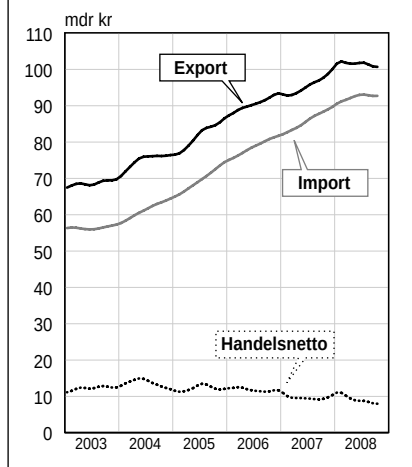
(Matti Särngren)

Industrins investeringar minskar 2009

Industrin planerar att investera 64 miljarder kronor i Sverige nästa år. Det innebär att

Export och import av varor samt handelsnetto 2003–2008

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend. Miljarder kronor

investeringsvolymer beräknas minska med 8 % jämfört med innevarande år, räknat i fast penningvärde. Investeringarna under 2008 beräknas till 70 miljarder kronor, en ökning med 4 % jämfört med 2007.

Den inbromsning av investeringarna som noterats för 2008 fortsätter således nästa år och en minskning av volymerna väntas i nästan alla industribranscher.

Inom gruvindustrin tyder planerna på en minskning med 15 % jämfört med 2008. Även kemisk industri planerar en minskning av investeringsvolymer, med 10 %. Detsamma gäller transportmedelsindustrin, där den planerade minskningen är närmare 10 %.

Det är enbart trävaruindustrin och metallverk och metallvaruindustri som planerar för ökade investeringsnivåer. Här väntas ökningarna med 15 respektive 5 % nästa år.

Investeringarna inom energisektorn

fortsätter öka 2008

Energiesektorns investeringar, som ökat varje år under hela 2000-talet, väntas bli 32,3 miljarder under 2008. Det motsvarar en volymökning med 14 %. De investeringsplaner som lämnats för 2009 stannar vid 28,6 miljarder vilket motsvarar en volymminskning med 5 % jämfört med 2008.

Utrikeshandel

Dämpad utrikeshandel

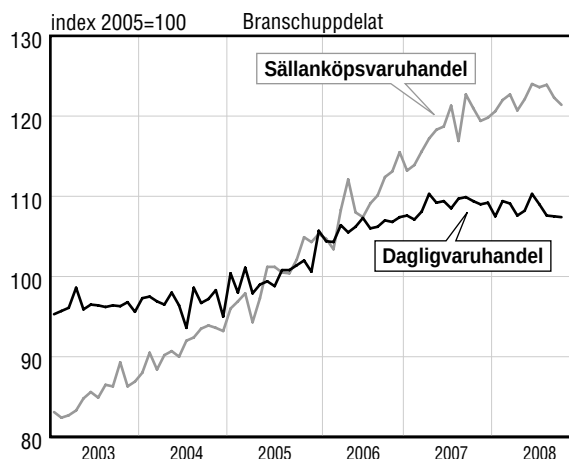
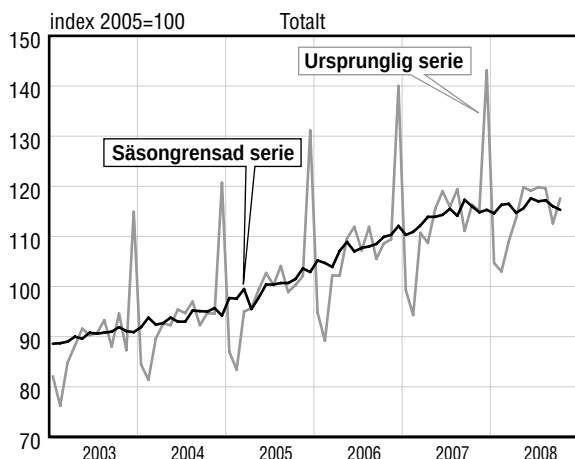
Aktiviteten i utrikeshandeln avtog under tredje kvartalet och ökade enligt nationalräkenskaperna med måttliga 2 % för såväl export som import, vilket var de svagaste ökningstalen i utrikeshandeln på fem år. Bytesbalansöverskottet minskade jämfört med kvartalet innan, men låg ändå på en hyfsad nivå till följd av den dämpade inhemska efterfrågan.

I nationalräkenskaperna görs alltid nödvändiga avstämningsjusteringar för att få ihop helhetsbilden av ekonomin. Varuimportens volymökning var initialt 1 procent men justerades till 2 % i avstämningen. Det innebär att exportnettot var något bättre utifrån primärstatistikens redovisning av utrikeshandeln i jämförelse med utfallet i nationalräkenskaperna.

Exporten av lastbilar har stagnerat och var i det närmaste oförändrad under tredje kvartalet. Det är en betydligt lägre lastbilsexport än under årets två inledande kvartal. Personbilsexporten fortsatte att utvecklas svagt under tredje kvartalet och minskade med hela 24 % mot året innan. En mer gynnsam exportutveckling har det varit för teleprodukter som ökade med 23 % för motsvarande tidsperiod. Exporten av läkemedel gick även den bättre under tredje kvartalet och ökade med 4 %, vilket var ett omslag från en tidigare minskande läkemedelsexport under 2007–2008. Exporten av

Försäljningsvolymen inom total detaljhandel

Säsongrensade månadsdata

både massa och papper har gått bättre under årets inledande tre kvartal jämfört med föregående år och ökat med 13 respektive 6 %. Något som gynnat skogsföretagen är den apprecierade US-dollar.

Varuexport och varuimport

Senaste uppgift: september 2008

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

(Ari Mansikkaviita)

Exporten ökade 9 % i värde

Värdet av Sveriges varuexport uppgick under januari–september 2008 till 913 miljarder kronor. Det är en ökning med 9 % jämfört med januari–september 2007. Samtidigt steg varuimporten med 10 % och uppgick till 826 miljarder kronor. Det ger ett handelsnetto på 87 miljarder kronor. Under januari–september 2007 uppgick handelsnettot till 89 miljarder kronor.

Under tredje kvartalet i år ökade exporten med 7 %. Under första och andra kvartalet steg den med 9 respektive 10 %. För importen var ökningen 6 % under tredje kvartalet. Ökningen under första och andra kvartalet var 10 respektive 15 %.

Handeln med Ryssland ökade starkt

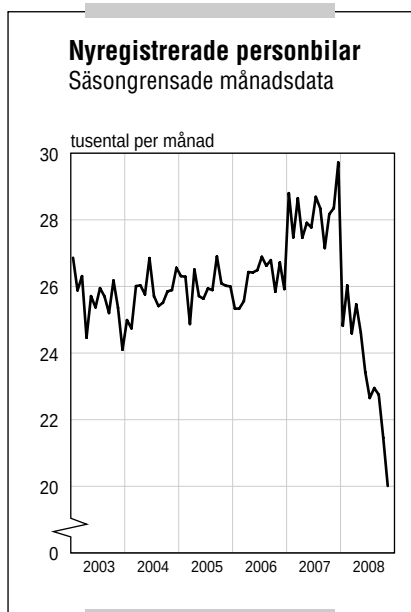
Både Sveriges export till EU-27 och import därifrån ökade under januari–september 2008 med 8 %. Exporten till euroländerna steg med 7 % och importen därifrån med 5 %. Bland EU-länder ökade exporten till Tyskland med 8 % medan exporten till Storbritannien och Danmark ökade med 11 % respektive 9 %. Importen från Tyskland steg med 6 % samtidigt som importen från Storbritannien och Danmark steg med 3 % respektive 17 %.

Inom handeln med övriga Europa steg exporten med 16 % och importen med 26 %. Exporten till Norge ökade med 11 % samtidigt som importen från Norge ökade med 18 %. Exporten till Ryssland steg med 44 % och importen därifrån med 59 % där råolja stod för hela 96 % av ökningen i värde.

Exporten till Asien ökade med 13 % samtidigt som importen därifrån ökade med 3 %. Exporten till Kina ökade med 18 % medan importen från Kina steg med 2 %. Exporten till Amerika minskade under perioden med 1 % samtidigt som importen därifrån ökade med 6 %. Exporten till USA sjönk med 9 % medan importen från USA steg med 4 % jämfört med januari–september i fjol.

Exporten av vägfordon minskade

Exporten av verkstadsvaror ökade med 6 % under januari–september i år. Under tredje

kvartalet avtog dock ökningstakten till 1 %. Detta beror främst på att exporten av vägfordon minskade med 11 % under tredje kvartalet. Mineralvaror ökade under januari–september med 5 % – ökningen var störst under tredje kvartalet, vilket förklaras av stark export av järnmalm. Exporten av både skogsvaror och kemivaror ökade med 3 % under januari–september. Energivaror ökade med 66 %. Övriga varor steg med 12 %.

Fortsatt hög import av energivaror

Importen av verkstadsvaror ökade med 3 % under januari–september. Även ökningstakten för importen av verkstadsvaror bromsades upp under tredje kvartalet. Av dessa minskade importen av vägfordon med 1 % under januari–september. Under tredje kvartalet minskade importen av vägfordon med hela 10 % jämfört med en svag ökning de två första kvartalen. Under januari–september ökade energivaror med 56 % – ökningen var dock något lägre det tredje kvartalet. Skogsvaror ökade med 2 % januari–september, men minskade under tredje kvartalet med 6 %. Importen av kemivaror ökade med 10 %.

Varuhandel, samfärdsl och tjänster

Total detaljhandel

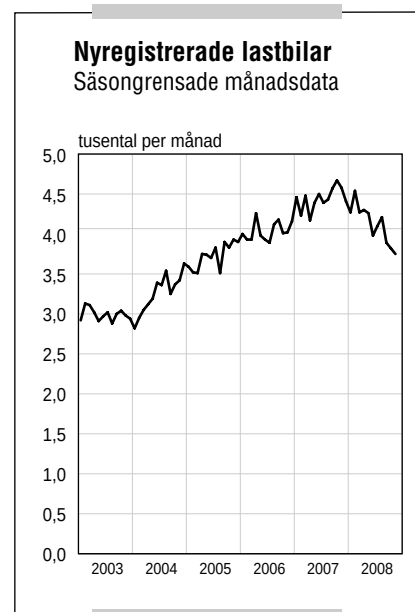
Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

(Daniel Wester SCB, Jonas Amberg HUI)

Detaljhandeln fortsatte nedåt

Den svenska detaljhandeln fortsatte att utvecklas svagt i oktober, den månad då fi-

nanskrisen kanske var som mest akut. Efter den återhämtning som skedde under de två första sommarmånaderna juni och juli visar försäljningen en tydlig nedgång. Under den senaste tremånadersperioden augusti–oktober minskade försäljningsvolymen med 0,4 % eller med 1,7 % mätt i årstakt, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Försäljningsvolymen i oktober var därmed tillbaka på samma nivå som de tre sista månaderna 2007.

I oktober skedde tydliga nedgångar i försäljningsvolymen för såväl dagligvaruhandeln som sällanköpsvaruhandeln. Handeln med sällanköpsvaror visar en successiv minskning sedan juni och dagligvaruhandeln har de tre senaste månaderna varit på en oförändrad nivå, samma låga nivå som i början på 2007.

Detaljhandeln upp 1,9 % i år

Under årets 10 första månader ökade den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen för den totala detaljhandeln med 1,9 %, jämfört med motsvarande period 2007. För dagligvaruhandeln sjönk försäljningsvolymen med 0,5 % medan den steg för handeln med sällanköpsvaror med 3,7 %. En starkt bidragande orsak till uppgången på det senare området är den kraftiga ökningen för elektronikhandeln som hittills i år gått upp med 15,3 %. Detta i sin tur beror till största delen på kraftigt sjunkande priser, vilket i sig leder till en ökning mätt i volym.

Även barnen tycks ha fått mindre leksaker i år då försäljningsvolymen för leksaks-handeln hittills i år minskat med 4,5 %. För järn- och bygghandeln syns dämpningen på bostads- och byggmarknaden i år tydligt. För denna bransch har försäljningsvolymen minskat med 3,5 %. Ännu tydligare är ned-

Forts. sid 9

I mitten

Industrin i ett branschperspektiv

I månadens artikel i "I mitten" beskrivs konjunkturläget i fem svenska industribranscher: dels tre branscher inom basindustrin, trävaruindustri, massa- och pappersindustri samt stål- och metallverk, dels två branscher inom verkstadsindustrin, maskin- och motorfordonsindustri.

Trävaruindustri

För trävaruindustrin komen vändning neråt i konjunkturen tidigt. Konfidensindikatorn i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer vände nedåt för sågverksindustrin från en mycket hög nivå under våren i fjol och sedan dess har det ekonomiska klimatet inom hela trävaruindustrin försämrats markant. För den övriga trävaruindustrin märktes en tydligare avmattning först vid årsskiftet, men de senaste månaderna har försämringen varit som störst för denna delbransch. För sågverken var den ekonomiska tillförsikten i Konjunkturbarometern som allra mest negativ i maj och juni i år då nästan samtliga företag intog en negativ attityd till läget. Därefter har en första vändning i tillförsikten skett då Konfidensindikatorn stigit från -94 i juni till -65 i november. För övrig trävaruindustri har Konfidensindikatorn under samma period i stället sjunkit från -18 till -71. Ljuspunkten är den vändning som kunnat registreras på exportmarknaderna de senaste månaderna för sågverksindustrin. Under den senaste tremånadersperioden augusti-oktober hade orderingen från exportmarknaderna här stigit med 10 % från närmast föregående tremånadersperiod, säsongrensat. Det snabba prisfallet har dessutom vänts i en uppgång. I oktober steg producentpriserna för tredje månaden i följd och med sammanlagt 2 %.

Massa- och pappersindustri

För massa- och pappersindustrin inleddes avmattningen senare än för sågverksindustrin, under andra halvåret i fjol. Sedan Konfidensindikatorn legat på en i stort sett normal nivå fram till sommaren i år har därefter en både snabb och stark försämring skett i konjunkturen, som den mäts med Konfidensindikatorn. Indikatorn har rasat för pappersindustrin sedan i början på sommaren medan försämringen varit mer begränsad för massaindustrin. Produktionen inom massa- och pappersindustrin var under den senaste tremånadersperioden 0,5 % lägre än närmast föregående tremånadersperiod och 1,9 % lägre än under fjärde kvartalet 2007, säsongrensat. Orderingen har – parallellt med försämringsvagnen av kronan – återhämtat sig de senaste månaderna efter en tidigare dämpad utveckling. Det gäller främst exportmarknaden för pappersindustrin där orderingen under den senaste tremånadersperioden augusti-oktober stigit kraftigt, med ca 5 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Jämfört med motsvarande period i fjol är det också en uppgång, med 2,6 %. Även för priserna har en omsvängning skett då exportpriserna för massa och papper i oktober steg för fjärde månaden i följd, med sammanlagt ca 3,5 %.

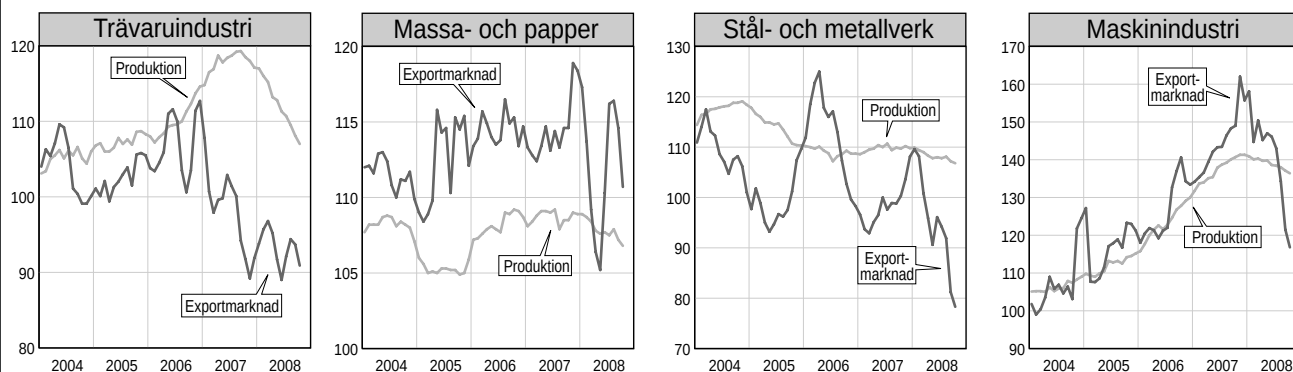
Stål- och metallverk

Den s.k. boomen inom stål- och metallindustrin ser nu ut att vara över för den här gången. Även priserna har passerat toppen och är nu på väg ner, och företagens orderböcker är allt tunnare. Konfidensindikatorn låg fortfarande i slutet på förra året kvar på en mycket hög nivå, och efter en successiv anpassning neråt fram till hösten i år föll indikatorn brant i november. Den dämpade efterfrågan sedan i början på året avspeglas i en successivt lägre produktionsnivå. Under den senaste tremånadersperioden augusti-oktober sjönk produktionen i branschen med 0,7 % från närmast föregående tremånadersperiod och med 2,7 % från fjärde kvartalet i fjol. En fortsatt sjunkande efterfrågan ger inte hopp om någon snar vändning. Under den senaste tremånadersperioden augusti-oktober minskade den samlade orderingen kraftigt, med nära 13 % från närmast föregående tremånadersperiod. Från juli till september har producentpriserna sjunkit med ca 5 %.

Maskinindustri

Maskinindustrin är en av de branscher som länge klarat sig bäst från den allmänna konjunkturavmattningen, men under de senaste månaderna har läget försämrats snabbt även för denna bransch. Även om en viss dämpning i företagens konjunkturodmöden skedde under första halvåret var Konfidensindikatorn i augusti klart över det långsiktiga genomsnittet för branschen. Sedan dess har dock denna fallit från +9 till -34 på bara några månader och till den klart lägsta nivån under detta decennium. Produktionen nådde sin topp under fjärde kvar-

Industrins produktion och exportorder
Säsongrensade månadsvärden i fasta priser, tremånaders glidande medelvärden. Index 2000=100

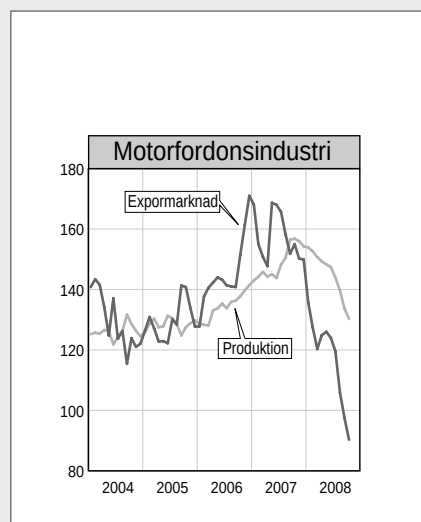

Forts. från sid 7

talet 2007 och har sedan dess minskat successivt och med 3 % fram t.o.m. den senaste tremånadersperioden augusti–oktober i år, säsongrensat. Minskningen i produktionen kommer sannolikt att fortsätta de närmaste månaderna med hänsyn till den kraftiga försvagning som inträffat för orderingen i augusti, september och framför allt oktober då ett ras inträffade på såväl hemma- och framför allt på exportmarknaden. Under den senaste tremånadersperioden augusti–oktober sjönk den samlade orderingen till maskinindustrin med nära 14 %, säsongrensat och jämfört med tremånadersperioden innan. I Konjunkturbarometern är företagens förväntningar inför de närmaste månaderna mycket lågt ställda.

Motorfordonsindustri

För den krisdrabbade motorfordonsindustrin har läget försämrats dramatiskt det senaste halvåret. Så sent som några månader in på 2008 var företagens konjunkturomdömen, enligt Konfidensindikatorn, fortfarande klart över det långsiktiga genomsnittet för branschen. I november hade indikatorn sedan fallit till den lägsta nivån sedan krisen i slutet på 1992. Efterfrågan var som högst under fjärde kvartalet i fjol. Därefter har orderingen minskat stadigt och dessutom i en allt snabbare takt. Detta har resulterat i successiva neddragningar av produktionsnivån och ett allt lägre kapacitetsutnyttjande i branschen. Under den senaste tremånadersperioden augusti–oktober var produktionen 9,3 % lägre än under närmast föregående tremånadersperiod och 14,3 % lägre jämfört med toppnivån under fjärde kvartalet i fjol. Orderböckerna är nu mycket små samtidigt som alla framtidspåpekningar brant neråt i Konjunkturbarometern för november.

gången för guldsmedhandeln där försäljningsvolymen sjunkit med 10 %. Till nedgången bidrar kraftiga prisökningar på sortimentet även i år.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: november 2008

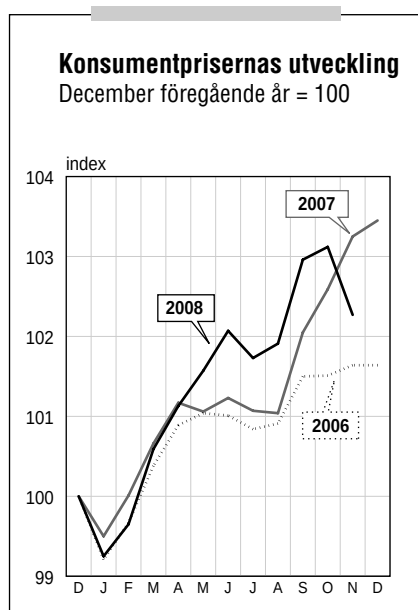
Källa: SIKAs register för fordonstatistik

(Inge Karlsson SCB, Anette Myhr SIKÄ)

Nytt ras för personbilarna

I november i år inträffade ett nytt ras för nyregistreringarna på den svenska personbilsmarknaden. Under denna månad minskade antalet nyregistrerade personbilar kraftigt, med 6,7 % säsongrensat och jämfört med närmast föregående månad. Det innebär att trenden på nybilsmarknaden fortsätter att peka brant nedåt. Under den senaste tremånadersperioden, höstmånaderna september–november, minskade antalet nyregistrerade personbilar med 7 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det innebär en nedgång med hela 31 % omräknat till årstakt. Fallet har därmed tilltagit i styrka de senaste två månaderna.

Under november i år nyregistrerades 18 276 personbilar jämfört med den högt upptrivna nivån i november 2007 på 29 681 bilar, vilket är en minskning med hela 38,4 %. I slutet av förra året tidigare lades många bilinköp på grund av att de nya och försämrade skattereglerna för miljöbilar som infördes fr.o.m. årsskiftet 2007–2008. Hitills i år t.o.m. november uppgår nyregistreringarna till 258 422 personbilar mot 307 068 nyregistreringar under motsvarande period 2007, en minskning med 48 646 personbilar eller med 15,8 %.

Konsumentprisernas förändring			
November 2008	Förändr från		Bidrag till förändr sedan nov 2007 ¹⁾
	Föreg. månad	nov 2007	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,2	6,1	0,8
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	7,6	0,3
Kläder och skor	-0,8	-1,3	-0,1
Boende	-1,3	7,4	1,9
Inventarier och hushållsvaror	0,3	1,0	0,1
Hälsa- och sjukvård	0,0	-4,3	-0,1
Transport	-2,9	-2,5	-0,3
Post och telekommunikationer	-0,2	-5,9	-0,2
Rekreation och kultur	-0,4	-2,6	-0,3
Utbildning	0,3	3,5	0,0
Restauranger och logi	0,0	5,9	0,5
Div varor och tjänster	0,1	0,7	0,0
KPI TOTALT	-0,8	2,5	2,5

¹⁾ procentenheter
Anmärkning: Avrundningar kan medföra att kolumnsummorna inte överensstämmer med KPI totalt

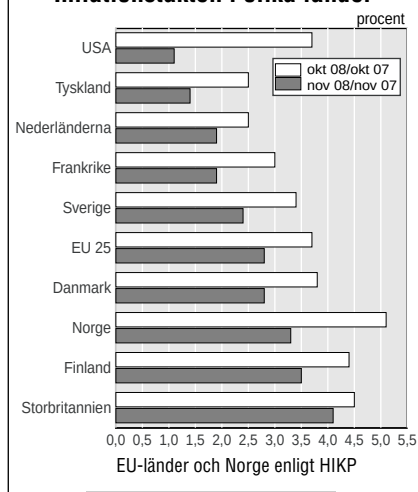
Den nedåtgående trenden för lastbilarna fortsätter

Den alltmer dämpade aktiviteten i den svenska ekonomin, och svårigheterna att få finansiering för verksamheten för många företag, avspeglas i en successiv försvagning av marknaden för nya lastbilar. I november fortsatte nyregistreringarna för lastbilarna att minska starkt, vilket innebär en kraftig nedgång under den senaste tremånadersperioden, september–november med 6,7 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det betyder en nedgång med nära 30 % omräknat till årstakt. I november i år var nyregistreringarna av lastbilar 26,6 % lägre jämfört med motsvarande månad i fjol.

De svenska inflationsmått		
nov	Förändring i procent sedan okt 2008	
	nov 2007	
KPI	-0,8	2,5
NPI	-1,1	1,8
HIKP	-0,5	2,4
KPIX	-0,5	1,6
KPIF	-0,4	1,8

NPI (Nettoprisindex) anger förändringen av konsumentpriserna exkl. nettot av indirekta skatter och subventioner.
HIKP (Harmoniserat konsumentprisindex) har utvecklats av EU som ett internationellt jämförbart mått på inflationen.
I KPIX (tidigare benämnd UND1X) exkluderas räntekostnader för egna hem samt effekten av ändrade indirekta skatter (utom lönerelaterade indirekta skatter) och subventioner från KPI.
I KPIF (KPI med fast ränta) beräknas egnahemsåtgärns räntekostnader vid en konstant räntesats.

Inflationstakten i olika länder

Investeringar inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s investeringsenkät

(Matti Särngren)

Minskande investeringar för tjänsteföretagen

Varuhandelsföretagen redovisar investeringsplaner för 2009 som uppgår till 9,1 miljarder kronor. Nivån för 2008, 12,9 miljarder, är i det närmaste oförändrad jämfört med föregående år. Det är främst företagen inom detaljhandeln som väntar en minskad investeringsaktivitet under 2009, medan parthandelsföretagen planerar för en oförändrad investeringsnivå.

Företagen inom uthyrning, forskning och företagstjänster redovisar investeringsplaner för år 2008 som uppgår till 9,5 miljarder kronor. Det indikerar en ökning av investeringsnivån med 7 % jämfört med 2007. De investeringsplaner som redovisas för år 2009 uppgår till 6,2 miljarder kronor, en minskning med närmare 25 %.

Bank- och försäkringsföretagens investeringsplaner för 2008 beräknas till 4,7 miljarder kronor, en minskning av investeringsvolymen med närmare 10 % jämfört med år 2007. Inför nästa år väntas ytterligare volymminskning med knappt 5 %.

Investeringar för bygg ökar

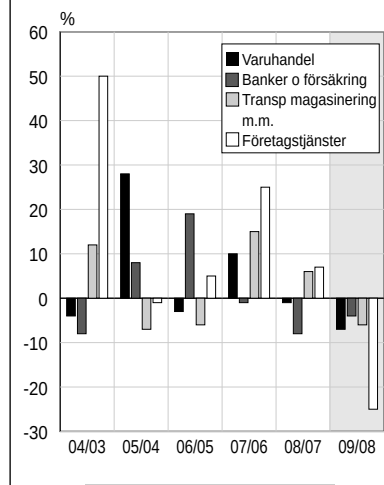
Byggföretagens investeringsplaner för det innevarande året uppgår till 5,4 miljarder kronor, exklusive vägar och järnvägar. Uppgifterna innebär att investeringarna väntas öka med 10 % i år. Däremot innebär planerna för nästa år, 2,8 miljarder, en kraftig minskning av volymen.

Investeringsnivån inom transport och magasinering stiger

Investeringarna inom transport, magasinering och kommunikation visar planer på

Investeringar inom tjänstesektorn

Årlig volymförändring i procent

24,1 miljarder kronor under innevarande år. Därmed ökade investeringsvolymen med 6 % jämfört med 2007. De planer som lämnats för 2009, totalt 22,9 miljarder kronor, innebär en återgång till 2007 års nivå.

Oförändrat inom fastighetsförvaltning

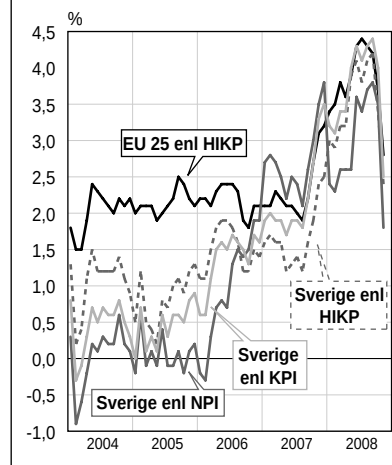
Bland fastighetsförvaltande företag uppgår planerna för 2008 till 58,6 miljarder kronor. Det motsvarar en nära oförändrad volym jämfört med 2007.

Efter flera år med ökande nyproduktion av bostäder, visar planerna på en ökning med 6 % under 2008. Investeringarna i kommersiella lokaler minskar med 7 %.

De nu lämnade planerna för 2009, 50,5 miljarder kronor, tyder på en minskad investeringsaktivitet. Nedgången för bostadsinvesteringarna väntas bli 6 %. Totalt beräknas investeringsvolymen minska med

Inflationstakten sedan januari 2004

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

3 %. Investeringsplanerna som avser investeringar i lokaler och andra byggnader väntas bli oförändrad i förhållande till 2008.

Byggmarknad

Byggkonjunkturen dyker snabbt

Enligt Konjunkturbarometern slår nu utvecklingen på finansmarknaden och den påföljande minskningen av efterfrågan med full kraft mot byggindustrin. Konfidensindikatorn har minskat 26 enheter sedan förra månaden och läget är nu svagare än normalt. Såväl ordergången som byggandet har minskat och även sysselsättningen börjar vika. Företagen har fram tills nu varit nöjda med orderstockens storlek, men den här månaden har missnöjet ökat dramatiskt.

Pessimistiska förväntningar

Byggindustrins förväntningar, framför allt inom husbyggande, är mycket pessimistiska inför de närmaste månaderna. Mer än två tredjedelar av byggföretagen räknar med att såväl ordergång som byggande och anbudspriser kommer att minska. Betydande personalnedskärningar förutses under perioden.

Priser

Konsumentprisindex, nettoprisindex och harmoniserat index för konsumentpriser

Senaste uppgift: november 2008

Källa: SCB:s konsumentprisindex

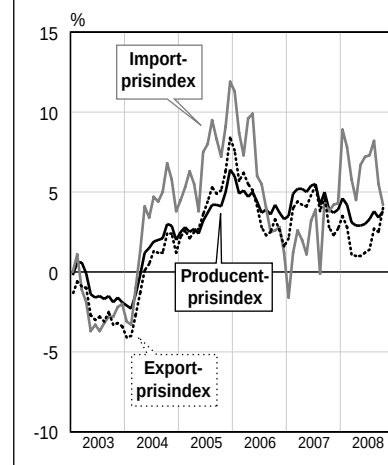
(Peter Nilsson)

Kraftigt fall i inflationstakten

Inflationstakten, räknad som förändringen

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

under de senaste tolv månaderna, föll tillbaka till 2,5 % i november 2008 från 4,0 % i oktober 2008. Minskningen är den största på nästan 15 år. Konsumentpriserna sjönk med i genomsnitt 0,8 % från oktober till november främst beroende på sänkta räntor och lägre drivmedelspriser. Under samma period förra året ökade konsumentpriserna med i genomsnitt 0,6 %.

Senaste månaden: priserna ned 0,8 %
Konsumentpriserna sjönk i genomsnitt med 0,8 % från oktober 2008 till november 2008.

Till månadsförändringen i november bidrog minskade räntekostnader (-5,7 %) och sänkta drivmedelspriser (-9,1 %) med 0,4 procentenheter vardera.

Senaste tolv månaderna: priserna upp 2,5 %

Inflationstakten, räknad som förändringen under de senaste tolv månaderna, var 2,5 % i november 2008.

Högre boendekostnader (7,4 %) bidrog uppåt med 1,9 procentenheter till konsumentprisernas årsförändring i november. Därav bidrog ökade räntekostnader (15,6 %) och högre elpriser (18,4 %) med 0,9 respektive 0,7 procentenheter. Höjda hyror (2,6 %) samt ökade egnahems-kostnader för avskrivningar (3,4 %) påverkade ytterligare uppåt med 0,3 respektive 0,1 procentenheter. Den tidigare sänkningen av fastighetsskatten (-26,5 %) påverkade inflationstakten nedåt med 0,2 procentenheter i november.

Det senaste årets högre livsmedelspriser (6,3 %) bidrog uppåt med 0,7 procentenheter i november. Dyrare restaurangbesök (6,0 %), bidrog uppåt med drygt 0,4 procentenheter. Prisökningar på alkohol och tobak (7,6 %) bidrog ytterligare uppåt med 0,3 procentenheter. Ökade priser på möbler (2,6 %), lokaltrafik (9,8 %), underhåll av fordon (3,4 %), rekreation och kultur (2,6 %) och hårklippning (3,3 %) bidrog vardera med 0,1 procentenheter.

Den totala uppgången motverkades främst av prissänkningar på hemelektronik (-24,3 %) och drivmedel (-9,5 %) som bidrog nedåt med respektive 0,5 respektive 0,4 procentenheter. Lägre priser för tele-tjänster och teleutrustning (-6,6 %), tandvård (-11,6 %) och kläder (-1,4 %), försäkringar (-3,2 %) och begagnade bilar (-11,3 %) påverkade ytterligare nedåt med 0,6 procentenheter tillsammans.

KPI för november 2008 var 303,06 (1980=100).

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s producentprisindex

(Martin Kullendorff)

Producentpriser

Producentpriserna var oförändrade från september till oktober. Högre priser noterades för järn, stål och ferrolegeringar, papper och papp, metallvaror (exkl. maskiner), maskiner (exkl. datorer), el- och optikprodukter, motorfordon samt andra transportmedel. Dessa bidrog med 0,1 procentenhet vardera till uppgången. Högre priser på kemikalier och kemiska produkter bidrog med 0,2 procentenheter. Prisökningarna jämnades ut av sjunkande priser på petroleumprodukter som bidrog med 0,6 procentenheter nedåt.

På hemmamarknaden sjönk producentpriserna med i genomsnitt 0,7 % från september till oktober. Sjunkande priser på petroleumprodukter bidrog med 0,4 procentenheter nedåt medan sjunkande kopparpriser bidrog med 0,2 procentenheter nedåt.

Under de senaste tolv månaderna har producentpriserna stigit med 3,8 %, vilket är högre än föregående månad då motsvarande siffra var 3,4 %. Uppdelat på hemmamarknaden och exportmarknaden har priserna ökat med 3,5 respektive 4,0 % under samma period. Motsvarande tolv-månadersförändring var föregående månad 4,6 % för hemmamarknaden och 2,5 % för exportmarknaden.

Importpriser

Importpriserna sjönk med i genomsnitt 1,8 % från september till oktober. Den stora orsaken till detta var lägre råoljepriser som bidrog till att sänka importpriserna

med 2,2 procentenheter. Även för petroleumprodukter sjönk importpriserna, vilket bidrog med 0,7 procentenheter till nedgången. Sjunkande priser på andra metaller än järn bidrog med 0,2 procentenheter nedåt. Stigande priser på el- och optikprodukter dämpade nedgången med 0,4 procentenheter medan högre priser på motorfordon och släpvagnar bidrog med 0,3 procentenheter.

Priser för inhemsk tillgång

Priserna på varor till inhemska kunder, dvs. producentpriser på hemmamarknaden och importpriser sammantaget, sjönk i genomsnitt med 1,2 % från september till oktober. Fallande priser på råolja och petroleumprodukter bidrog till nedgången med 1,1 respektive 0,6 procentenheter. Priserna på koppar och produkter från jord- och skogsbruk sjönk och bidrog till nedgången med 0,2 respektive 0,1 procentenheter. Högre priser på transportmedel och på el- och optikprodukter motverkade nedgången med 0,2 procentenheter vardera.

Under den senaste tolv månadersperioden har priserna för inhemsk tillgång stigit med 3,9 %, vilket är en sänkning jämfört med september då motsvarande siffra var 5,1 %. Priserna på konsumtionsvaror steg med 5,4 % medan priserna på energirelaterade varor steg med 3,6 %. Vidare ökade priserna på insatsvaror och investeringsvaror med 3,4 respektive 2,7 %.

Bygghälsor

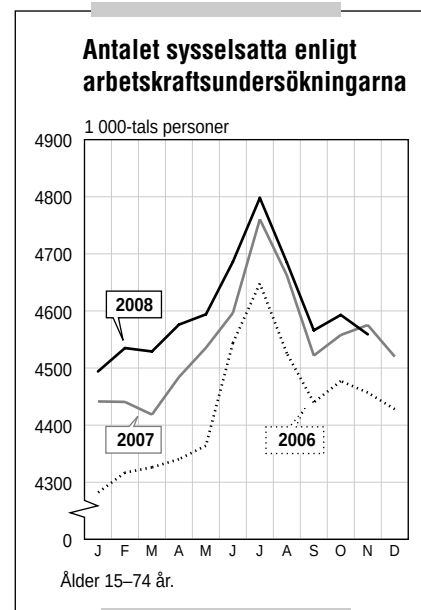
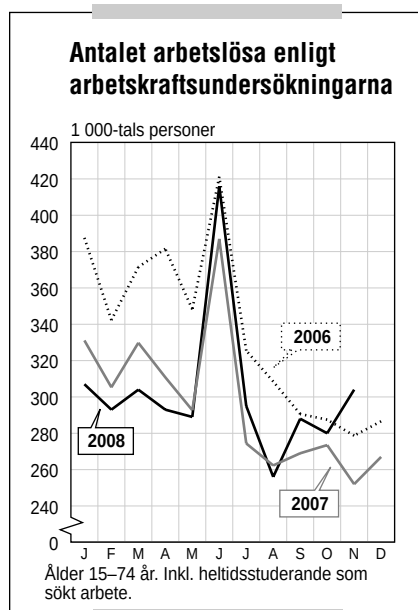
Senaste uppgift: november 2008

Källa: SCB:s bygghälsorindex

(Jana Kaarto)

Oktober–november 2008 -0,4 %

Mellan oktober och november 2008 sjönk

faktorprisindex med 0,4 %. Entreprenörernas kostnader sjönk även de med 0,4 %. Störst påverkan på entreprenörernas kostnader hade priset på dieselolja och byggmaterial som sjönk med 4,8 respektive 0,6 %. Kostnaden för löner och maskiner var oförändrad. Byggherrekostnaderna sjönk med 0,3 %.

Byggmaterialkostnaderna gick ner i november då priserna på betongvaror trävaror, järn och stål sjönk. Kostnaden för el-materiel och VVS-material ökade dock något.

November 2007–november 2008 + 4,2 %

Faktorprisindex steg med 4,2 % mellan november 2007 och november 2008. Motsvarande förändring i årstakt var +5,7 % i augusti, +5,5 % i september samt +4,8 % i oktober. Entreprenörernas kostnader steg med 4,7 %, vilket drog upp totalindex med 4,2 procentenheter. Byggmaterial har haft den största påverkan på entreprenörernas kostnader. Priset på byggmaterial ökade med 5,8 %. Det bidrog till att faktorprisindex totalt steg med 2,8 procentenheter. Kostnaderna för maskiner gick upp med 2,8 %. Transporter, drivmedel och elkraft steg med 8,8 %. Inom den gruppen kan noteras att kostnaderna för dieselolja ökat med 4,1 %. Motsvarande förändring i årstakt var +35,4 % i augusti, +31,4 % i september samt +19,3 % i oktober. Entreprenörernas övriga omkostnader och lönekostnader gick upp med 1,7 respektive 3,0 %. Byggherrekostnaderna steg med 0,2 % på årsbasis.

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: november 2008

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Serie Am (Raitis Sedlenieks)

Arbetsmarknad

Enligt AKU för november var antalet sysselsatta i åldersgruppen 15–74 år 4 559 000 personer. De tidsbegränsat anställda blev färre och de fast anställda blev fler jämfört med för ett år sedan. Antalet arbetslösa var 304 000 eller 6,2 % av arbetskraften, vilket är en ökning från 5,2 % i november förra året. Antalet arbetade timmar per vecka var i genomsnitt 153,9 miljoner. Arbetsförmedlingen har noterat många varsel.

Ny svår varselmånad

Antalet varsel har ökat kraftigt och i november uppgick nivån till nära 20 000 personer. Arbetslösheten ökar, antalet lediga platser har mer än halverats på ett år och övergångarna till arbete blir allt färre, enligt Arbetsförmedlingen. Av dem som varit inskrivna på Arbetsförmedlingen har 33 000 personer påbörjat någon form av arbete i november och efterfrågan på arbetskraft fortsätter att falla och antalet lediga platser som anmälades till landets Arbetsförmedlingar har halverats jämfört med förra året. De som kommer att få det svårare att komma in på arbetsmarknaden är, enligt Arbetsförmedlingen, ungdomar.

Det högsta antalet varsel under november redovisar tillverkningsindustrin, som noterade 11 500 varsel, högst inom transportmedelstillverkningen, 2 800 personer, och maskinindustrin, 2 200. Även inom uppdragsverksamheten är antalet varslade högt, drygt 3 000, men här är uppgången något mindre. Arbetarna har drabbats mer än tjänstemännen.

Efterfrågan på arbetskraft fortsätter att falla. Antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar i november var 31 000, vilket är 35 000 färre än för ett år sedan. Nedgången är den hittills kraftigaste. Försvagningen är störst inom tillverkningsindustrin, medan den är minst påtaglig inom den offentliga tjänstesektorn.

Det är framför allt de yngre på arbetsmarknaden som visar stigande arbetslöshetstal det senaste året. Bland ungdomarna mellan 18 och 24 år var 36 000 arbetslösa, vilket är 7 000 fler än förra året.

Färre sysselsatta enligt AKU

I november var 4 559 000 personer i åldern 15–74 år sysselsatta, vilket motsvarar 66 % av befolkningen. Jämfört med november 2007 har andelen sysselsatta minskat med 1 procentenhet. Ungdomar i åldern 15–24 år uppvisar en nedgång i antalet sysselsatta med 25 000 personer och kvinnorna i samma åldersgrupp står för 21 000 av minskningen.

Antalet fast anställda ökade med 93 000 personer eller 2,7 % jämfört med november 2007 och de tidsbegränsat anställda minskade samtidigt med 95 000 personer eller 13,7 %.

Fler arbetslösa

Under november var, enligt AKU, 304 000 personer arbetslösa, eller 6,2 % av arbetskraften. Det är en ökning med 52 000 personer eller 1 procentenhet jämfört med november 2007. För män var arbetslösheten 6,0 % och för kvinnor 6,6 %.

Antalet arbetslösa ungdomar i åldern 15–24 år var i november 120 000 personer, vilket motsvarar 20,5 % av arbetskraften i åldersgruppen. Jämfört med november 2007 har antalet arbetslösa ungdomar ökat med 29 000 personer.

Arbetade timmar oförändrat

De arbetade timmarna var i november i genomsnitt 153,9 miljoner per vecka. Jämfört med ett år sedan noteras ingen statistiskt säkerställd förändring.

Finansmarknad

Historiskt stor räntesänkning

Riksbanken sänkte i början av december reporäntan med hela 1,75 procentenheter till 2 %. Det är den största räntesänkningen sedan Riksbanken införde reporäntan som styrränta 1994. Det är den snabba konjunkturavmattningen som tillsammans med krisen på finansmarknaden tvingat fram dessa åtgärder. I den prognos över den framtida räntebanan som presenterades samtidigt som beslutet gör Riksbanken bedömningen att räntan kommer att ligga kvar på 2 % under hela 2009.

De korta marknadsröntorna följde med nedåt efter räntesänkningen. En svensk statskuldväxel med löptid på tre månader noterades den 17 december med räntan 1,46 % vilket var en minskning med 1,42 procentenhet.

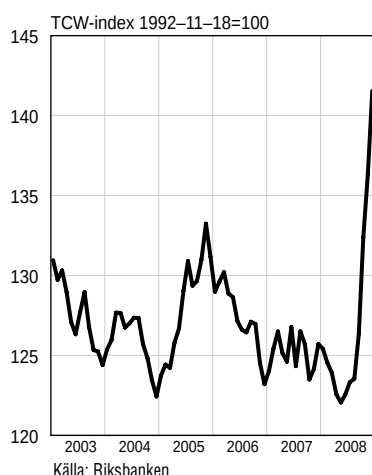
Arbetsmarknad

	Antal sysselsatta, 1 000-tal			Antal arbetade timmar, 10 000-tal			Antal arbetslösa, 1 000-tal		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
jan	4 282	4 442	4 494	13 164	13 656	13 220	388	331	307
feb	4 317	4 441	4 535	14 324	14 678	15 020	342	305	293
mar	4 326	4 418	4 529	14 216	14 622	13 980	372	330	304
apr	4 340	4 484	4 576	13 223	13 816	15 710	382	311	293
maj	4 364	4 535	4 594	13 702	13 903	14 730	348	293	289
jun	4 544	4 596	4 686	13 477	14 164	14 510	421	387	416
jul	4 648	4 761	4 798	8 778	9 269	9 510	326	274	295
aug	4 526	4 662	4 685	11 812	11 981	11 480	309	262	256
sep	4 440	4 522	4 566	14 961	15 366	15 490	291	269	288
okt	4 477	4 558	4 593	15 164	15 685	15 780	288	274	280
nov	4 457	4 575	4 559	14 886	15 330	15 390	279	252	304
dec	4 428	4 520		13 116	13 340		287	267	

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

tenheter jämfört med utgången av november. Samtidigt har interbankräntorna som tidigare varit höga pressats nedåt. Tre månaders STIBOR låg den 28 november på 4,35 % men hade den 17 december minskat till 2,50 %.

ECB sänkte samtidigt som Riksbanken sin styrränta från 3,25 % till 2,50 % medan Bank of England sänkte räntan med 100 räntepunkter till 2 %.

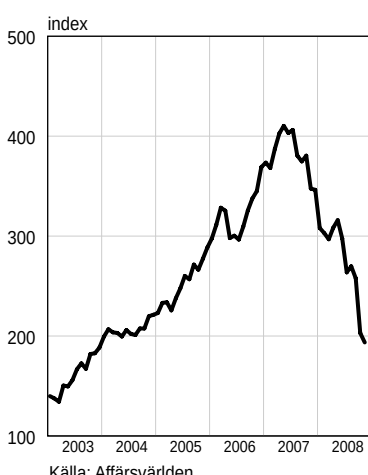
Den 16 december meddelade Federal Reserve att de sänker styrräntan till ett intervall mellan 0 och 0,25 %. Beslutet överraskade marknaden som förväntat sig en sänkning till 0,5 %. Detta betyder att Fed inte har några marginaler kvar för ytterligare räntesänkningar utan andra medel får tas till för att stimulera marknaden.

Stöd till bilindustrin

I USA krävde de tre stora biltillverkarna

Aktiekurserna 2003–2008

Index (generalindex) 1995-12-31=100

GM, Chrysler och Ford statligt stöd på mångmiljardbelopp för att undvika att bolagen skulle gå i konkurs. Stödpaketet gick dock inte igenom i kongressen och därför kan det bli aktuellt att använda medel till bilindustrin som egentligen är avsedda för finanssektorn. Den svenska regeringen har däremot gått in med ett krispaket på sammanlagt 28 miljarder kronor för att stödja den svenska bilindustrin.

2008 ett mörkt börsår

När året börjar lida mot sitt slut kan man konstatera att det varit ett av de värsta åren i mannaminne på börsen. Stockholmsbörsen har fram till den 17 december tappat drygt 42 % jämfört med årsskiftet. Detta trots att det varit en uppgång på börsen hittills i december med 3,1 %.

Börserna i New York har också haft ett tungt år där indexet Dow Jones Industrial gått ner med 33 % och Nasdaqs Composite-index gått ner med 40 %. Morgan Stanleys världsindex som är ett mått på börsutvecklingen i de stora industriländerna har under året gått ner med 42 %.

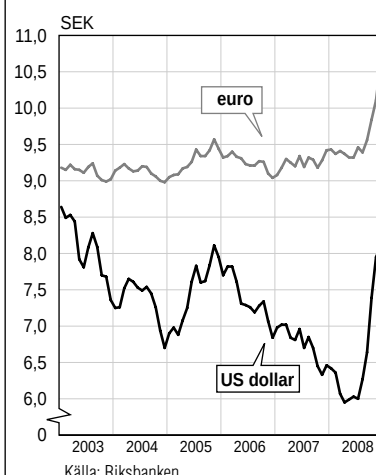
Kronan rekordsvag mot euron

Efter Riksbankens stora räntesänkning har den svenska kronan försvagats rejält mot euron. Den 17 december låg bankernas mittkurs på 11,11 kronor/euro. Det är den högsta kurs som noterats sedan euron infördes som valuta 1999. Även mot dollarn försvagades kronan i början av december men efter Feds räntesänkning försvagades dollarn och kursen låg den 18 december på 7,64 kronor, något lägre än vid månadens början. Jämfört med årsskiftet har kronan försvagats med ca 14 % mot euron och med ca 15 % mot dollarn.

Johannes Holmberg, Finansmarknadsstatistik

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro
Månadsgenomsnitt

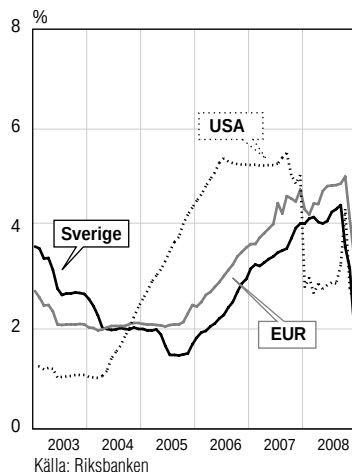
Ekonomisk statistik – januari

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	02	dec
Aktivitetsindex	09	nov
Industrins lev o order	09	nov
Industriproduktionsindex	09	nov
Konsumentprisindex	13	dec
Småhusbarometern	14	dec
Arbetskraftsundersökningen	22	dec
Export, import o handelsnetto	26	dec
Producentprisindex	27	dec
Detaljhandels försäljning	28	dec
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	nov

Information om kommande publicering av SCB:s statistik finns tillgänglig på SCB:s webbplats www.scb.se

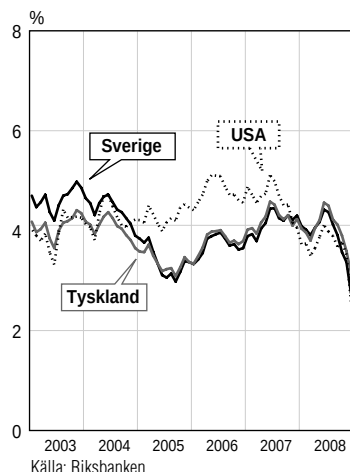
Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

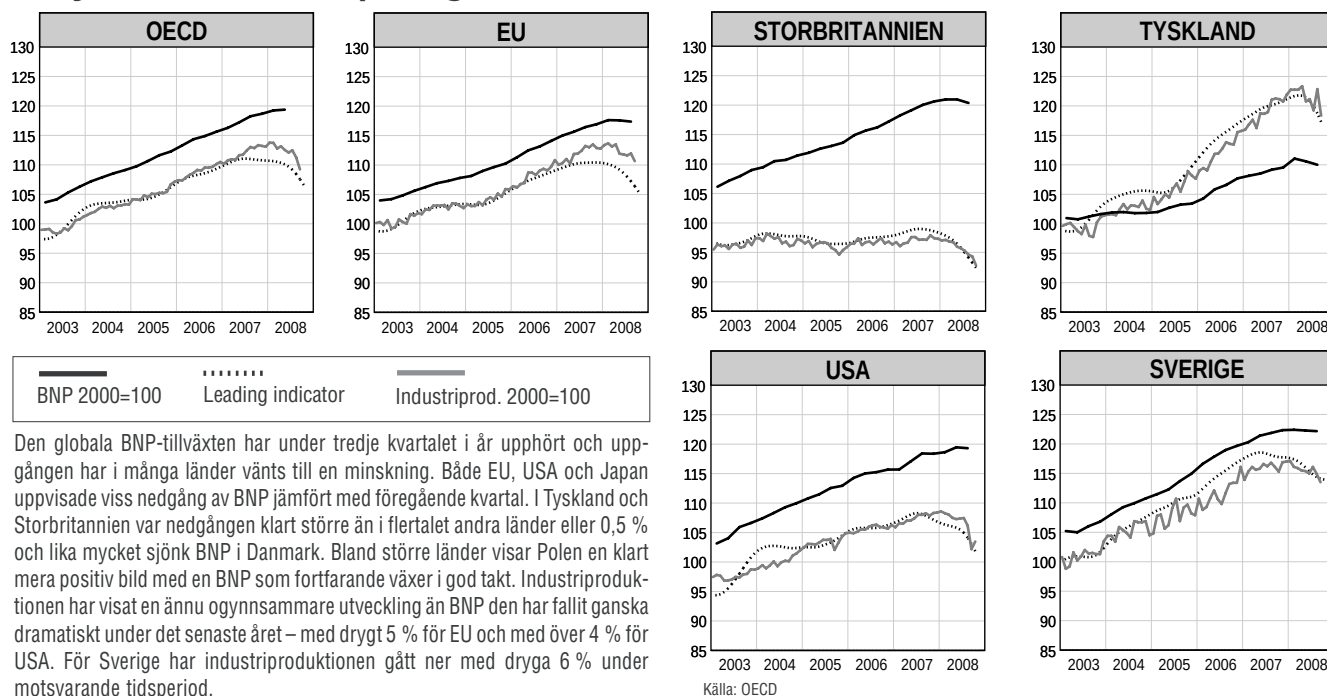
Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Internationell utblick

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den globala BNP-tillväxten har under tredje kvartalet i år upphört och uppgången har i många länder vänt till en minskning. Både EU, USA och Japan uppvisade viss nedgång av BNP jämfört med föregående kvartal. I Tyskland och Storbritannien var nedgången klart större än i flertalet andra länder eller 0,5 % och lika mycket sjönk BNP i Danmark. Bland större länder visar Polen en klart mera positiv bild med en BNP som fortfarande växer i god takt. Industriproduktionen har visat en ännu ogynnsammare utveckling än BNP den har fallit ganska dramatiskt under det senaste året – med drygt 5 % för EU och med över 4 % för USA. För Sverige har industriproduktionen gått ner med dryga 6 % under motsvarande tidsperiod.

EU-barometern:

I november skedde en ny markant försämring av konjunkturen inom EU. Enligt EU Kommissionens konjunkturbarometer för de 27 medlemsländerna föll den samlade konjunkturindikatorn kraftigt på nytt mellan oktober och november, för EU som helhet med 6,7 enheter till index 70,0, och för euroområdet med 5,1 enheter till index 74,9. Därmed har fallet i konjunkturen varit större för medlemsländerna utanför euroområdet de senaste månaderna än för euroländerna. Detta innebär den lägsta nivån på indikatorn för EU sedan 1985 och för euroområdet det lägsta sedan augusti 1993. För både EU som helhet och euroområdet var det en generell nedgång inom ekonomin i november. Det ekonomiska förtroendet hos företagsledarna inom industrin försämrades åter kraftigt såväl inom EU som för euroområdet.

God Jul
och
Gott Nytt År
önskar
redaktionen

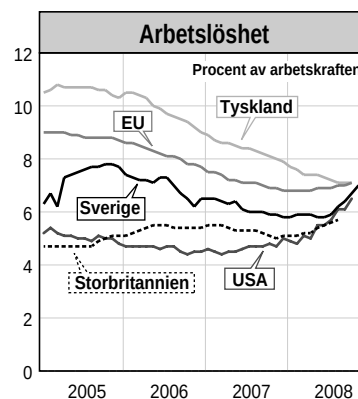

EU-barometer – industri							
Nettototal	jun	jul	aug	sep	okt	nov	
Produktionsförväntn.	1	4	-2	-1	-9	-25	Sverige
	3	-1	-8	-8	-18	-32	Tyskland
	5	1	-4	-5	-14	-23	EU
Orderstock	-8	-14	-12	-21	-26	-31	Sverige
	-2	-5	-8	-14	-19	-31	Tyskland
	-8	-13	-14	-21	-27	-35	EU
Färdigvarulager	18	17	20	22	23	27	Sverige
	7	8	11	12	16	19	Tyskland
	9	11	12	14	16	18	EU
Prisförväntningar	13	27	6	9	6	-5	Sverige
	16	19	16	11	7	0	Tyskland
	19	23	19	14	8	1	EU

Observera: Ett antal EU-företag svarar på frågorna i termer av "bättre/sämrre", "bra/dåligt", "ökad/minskad". Skillnad i procentandel mellan positiv och negativ syn – det s.k. nettotalet – bildar underlag för bedömningarna.
Källa: EU: European Economy

Arbetslöshet

Den sviktande globala konjunkturen har börjat synas allt tydligare i arbetslöshetstalen. I USA nådde arbetslösheten sin lägsta nivå redan i slutet av 2006 och början av 2007, då den låg runt 4,5 %, och började därefter stiga, men i ganska långsam takt. Under 2008 har öknings-takten stigit och nivån hade i oktober nått 6,5 %. I Europa har vändningen i allmänhet kommit senare och EU-genomsnittet nådde sin lägsta nivå de första månaderna av 2008, för Tyskland ännu senare. I Sverige har den säsongrensade arbetslösheten stigit relativt kraftigt under andra halvåret i år. Det bör dock observeras att för Sverige redovisas arbetslösheten t.o.m. november. För övriga länder finns statistik endast för oktober vilket gör att jämförelsen haltar något.

	Avser mån	Senaste mån, %	Förändr från föreg. månad	Förändr från motsv. månad föreg. år
EU	okt	7,1	0,1	0,2
Belgien	okt	6,6	0,0	-0,3
Danmark	okt	3,2	0,2	-0,3
Estland	okt	7,5	0,7	4,1
Finland	okt	6,4	0,0	-0,4
Frankrike	okt	8,2	0,2	0,3
Lettland	okt	7,2	0,3	1,8
Nederländerna	okt	2,5	0,0	-0,5
Polen	okt	6,4	-0,1	-2,2
Spanien	okt	12,8	0,7	4,4
Storbritannien	aug	5,7	0,1	0,5
Sverige	nov	7,0	0,3	1,0
Tjeckien	okt	4,4	0,0	-0,5
Tyskland	okt	7,1	0,0	-1,4
Norge	sep	2,5	0,1	0,1
USA	okt	6,5	0,4	1,7
Japan	okt	3,7	-0,3	-0,1

Internationell utblick

Ny dystert konjunkturprognos från OECD

OECD publicerar två gånger per år en översikt och prognos över OECD-ländernas ekonomiska utveckling. Den senaste publicerades den 25 november och innebär, med bakgrund i den s.k. finanskrisen och dess efterverkningar, en klar nedrevidering av de ekonomiska utsikterna jämfört med föregående utgåva i juni.

Mot bakgrund av den rådande konjunktursituationen betonar OECD att osäkerheterna i prognoserna i denna utgåva är mycket stora. Ett kvitto på detta är att OECD:s generalsekreterare några veckor senare i ett tal den 15 december påpekade att BNP i hela OECD nu väntas krympa med 0,5–1,0 procent i volym under 2009 för att under 2010 öka med 2 %, i båda fallen jämfört med föregående år. I prognosen från 25 november angavs en nedgång med 0,4 % under 2009 följt av en uppgång med 1,5 % under 2010.

I kontrast till de nya siffrorna kan noteras att i OECD:s Outlook från juni 2008 räknade OECD med en BNP-ökning i volym för hela OECD med 1,7 % under 2009.

Bifogat visas en tabell över samtliga OECD-länders BNP-utveckling och importutveckling.

Volymutveckling i BNP och import (varor och tjänster)

Procentuell förändring från motsvarande period föregående år

	Volymutveckling i BNP					Volymutveckling import				
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	kv 4-08	2008	2009	2010
Australien	3,2	2,5	4,4	2,5	1,7	2,7	1,6	11,2	3,9	6,3
Belgien	2,2	3,0	2,6	1,5	-0,1	1,3	0,8	4,4	1,9	4,0
Danmark	2,5	3,9	1,7	0,2	-0,5	0,9	0,1	4,0	0,4	2,2
Finland	2,9	4,8	4,4	2,1	0,6	1,8	1,1	1,8	2,6	4,9
Frankrike	1,9	2,4	2,1	0,9	-0,4	1,5	-0,1	1,9	-0,4	2,9
Grekland	3,8	4,2	4,0	3,2	1,9	2,5	2,9	-3,0	4,2	4,4
Irland	6,4	5,7	6,0	-1,8	-1,7	2,6	-3,1	-1,6	-1,2	0,5
Island	7,5	4,4	4,9	1,5	-9,3	-0,7	-3,2	-9,9	-12,5	-0,9
Italien	0,7	1,9	1,4	-0,4	-1,0	0,8	-0,7	-1,3	-0,7	2,5
Japan	1,9	2,4	2,1	0,5	-0,1	0,6	-0,4	0,9	1,2	3,5
Kanada	2,9	3,1	2,7	0,5	-0,5	2,1	-0,5	1,9	-2,6	0,9
Luxemburg	5,2	6,5	5,2	2,4	-0,5	1,9	..	-0,7	1,4	3,9
Mexico	3,1	4,9	3,2	1,9	0,4	1,8	0,7	7,5	1,2	2,6
Nederländerna	2,0	3,4	3,5	2,2	-0,2	0,8	0,5	5,2	1,6	4,4
Norge	2,7	2,5	3,7	2,7	1,3	1,6	1,8	5,8	0,6	0,7
Nya Zeeland	2,7	2,5	3,0	-0,5	-0,4	1,9	-1,8	5,9	-4,6	4,4
Polen	3,6	6,2	6,7	5,4	3,0	3,5	4,2	6,8	3,6	2,1
Portugal	0,9	1,4	1,9	0,5	-0,2	0,6	-0,1	2,4	-0,9	1,3
Schweiz	2,5	3,4	3,3	1,9	-0,2	1,6	0,6	2,6	3,0	3,9
Slovakien	6,6	8,5	10,4	7,3	4,0	5,6	5,7	8,3	1,6	7,0
Spanien	3,6	3,9	3,7	1,3	-0,9	0,8	0,0	0,9	-1,6	2,6
Storbritannien	2,1	2,8	3,0	0,8	-1,1	0,9	-0,7	0,2	-3,4	1,1
Sverige	3,3	4,4	2,9	0,8	0,0	2,2	-0,1	4,2	0,3	3,3
Sydkorea	4,2	5,1	5,0	4,2	2,7	4,2	2,5	6,8	2,7	8,3
Tjeckien	6,3	6,8	6,6	4,4	2,5	4,4	3,4	6,9	2,2	4,3
Turkiet	8,4	6,9	4,6	3,3	1,6	4,2	..	4,4	3,6	9,0
Tyskland	0,9	3,2	2,6	1,4	-0,8	1,2	0,2	5,4	2,8	4,4
Ungern	4,0	4,1	1,1	1,4	-0,5	1,0	1,8	7,5	4,4	4,2
USA	2,9	2,8	2,0	1,4	-0,9	1,6	0,1	-2,3	-2,1	1,6
Österrike	3,3	3,3	3,0	1,9	-0,1	1,2	0,9	3,2	0,6	3,2
Euroområdet	1,8	3,0	2,6	1,0	-0,6	1,2	0,0	..	..	..
Hela OECD	2,7	3,1	2,6	1,4	-0,4	1,5	0,2	1,9	0,1	3,1

Källa: OECD Economic Outlook november 2008

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾	Index 2000=100	109,4	126,3	120,4	122,2	110,0	119,3	117,4	119,4
Förändr. föreg. kv.	%	-0,5	0,1	-0,3	-0,1	-0,5	-0,1	-0,2	0,1
Förändr. 4 kv.	%	-1,2	1,3	0,5	0,4	1,3	0,8	0,9	1,8
Industriproduktion ³⁾	Index 2000=100	107,9	125,7	92,8	110,8	116,4	103,5	108,8	109,2
Förändr. föreg. mån.	%	-0,3	-0,9	-1,6	-1,9	-2,0	1,3	-1,3	-1,8
Förändr. 12 mån.	%	-4,5	-1,2	-5,5	-6,2	-3,8	-4,3	-5,2	-3,2
KPI ⁴⁾	Index 2005=100	107,8	107,5	109,9	107,2	106,7	108,8	109,1	110,0
Förändr. föreg. mån.	%	-0,3	-0,5	-0,1	-0,5	-0,6	-1,9	-0,4	-0,3
Förändr. 12 mån.	%	2,8	3,5	4,1	2,4	1,4	1,1	2,8	3,7
Arbetslöshet ⁵⁾	%	3,2	6,4	5,7	7,0	7,1	6,5	7,1	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,2	0,0	0,1	0,3	0,0	0,4	0,1	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,3	-0,4	0,5	1,0	-1,4	1,7	0,2	..
Kort ränta ⁶⁾	%	5,10	..	4,40	3,20	..	4,32	4,24	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,16	..	-1,78	-0,43	..	0,73	-0,87	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,49	..	-1,96	-0,82	..	-0,76	-0,40	..
Lång ränta ⁷⁾	%	4,06	4,09	4,26	3,34	3,56	3,53	4,21	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,33	-0,24	-0,32	-0,23	-0,32	-0,28	-0,21	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,15	-0,13	-0,47	-0,88	-0,53	-0,62	-0,04	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) OECD andra kvartalet, övriga tredje kvartalet 3) OECD september, övriga oktober 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. OECD oktober, övriga november 5) Storbritannien augusti, Sverige november, övriga oktober 6) USA oktober, övriga november 7) November

Källa: OECD och Eurostat

Svenska ekonomiska indikatorer

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i % från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomin totalt						
BNP	volym	2000=100	3 kv	122,2 ¹⁾	-0,1 ¹⁾	0,0
Fast bruttoinvestering	volym	2000=100	3 kv	140,4 ¹⁾	0,5 ¹⁾	2,8
Hushållens konsumtion	volym	2000=100	3 kv	118,6 ¹⁾	0,2 ¹⁾	-0,2
Aktivitetsindex	volym	2000=100	okt	122,2 ¹⁾	0,1 ¹⁾	0,0 ¹⁾
Industri						
Produktion	volym	2000=100	okt	112,7	-2 ¹⁾	-7
			jan-okt	116,7		-1
Leveranser	volym	2000=100	okt	121,6	-1 ¹⁾	-7
			jan-okt	118,9		1
Orderingång	volym	2000=100	okt	106,8	-1 ¹⁾	-15
			jan-okt	115,1		-4
Kapacitetsutnyttjande	%		3 kv	89,4 ¹⁾	-0,9 ¹⁾²⁾	-2,0 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr		3 kv	19,4		3
Lägenheter, påbörjade, nya						
	1000-tal		3 kv	3,3		-55
			1-3 kv	16,2		-22
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		okt	107,7	0 ¹⁾	1
			jan-okt	1 020,8		8
Varuimport	mdr kr		okt	97,7	0 ¹⁾	3
			jan-okt	923,7		9
Handelsnetto	mdr kr		okt	10,0		
			jan-okt	97,1		
Bytesbalans	mdr kr		3 kv	63,4		
			1-3 kv	182,9		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2005=100	okt	115,3 ¹⁾	-0,6 ¹⁾	-0,7
			jan-okt			1,9
Personbilsregistreringar, nya	st		nov	18 276	-7 ¹⁾	-38
			jan-nov	258 422		-16
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		nov	-25 ⁵⁾	-25 ⁵⁾	12 ⁵⁾
Priser, löner						
Konsumentprisindex		1980=100	nov	303,6	-0,8	2,5
Nettoprisindex		1980=100	nov	256,4	-1,1	1,8
Producentprisindex		1990=100	okt	146,0	0,0	3,8
Exportprisindex		1990=100	okt	141,4	0,6	4,0
Importprisindex		1990=100	okt	172,8	-1,8	4,2
Prisindex för inhemsk tillgång		1990=100	okt	161,6	-1,2	3,9
Hemmamarknadsprisindex		1990=100	okt	152,5	-0,7	3,5
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		1994 feb=100	sep	166,0		3,5
Timlön, industriarbetare	kr		sep	136,9		3,5
Arbetsmarknaden						
Sysselsatta 15-74 år	1000-tal		nov	4 559	.. ¹⁾	-0,4
Arbetslösa 15-74 år	1000-tal		nov	304	.. ¹⁾	20,5
därav heltidsstuderande	1000-tal		nov	80	.. ¹⁾	8,4
Lediga platser, nyanmällda	1000-tal		nov	31		-52,7
Lediga platser, kvarstående	1000-tal		nov	22		-40,0
Finansmarknaden						
Bankernas inlåning ⁴⁾	mdr kr		okt	1 964,3	0,8	6,6
Bankernas utlåning	mdr kr		okt	2 957,6	1,9	16,4
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		dec	2,75	-0,59 ²⁾	-1,56 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldsväxlar	%		dec	2,01	-1,19 ²⁾	-2,11 ²⁾
Statsskuldens förändring	mdr kr		dec 07-nov 08	-8,3		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		17 dec	143,9	6,8	13,7

1) säsongrenskade tal

2) procentenheter

3) Hushållens syn på sv. ekonomi, hushållens egen ekonomi. och köp av kapitalvaror

4) inkl certifikat netto

5) Nettototal för resp period

1) säsongsrensade tal 2) procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, hushållens egen ekonomi. och köp av kapitalvaror 4) inkl certifikat netto 5) Nettotal för resp period

Utgivare: Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Bo Sandén
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2008-A06TI0812_pdf (pdf)